

-Pamebhamε

"Nimlɔɔ : 18 "Tiëdhe "Su

-Kwε 2007

"Su -bha 'sëedhe -mü "Gwεetaawo

'WɔN -TAɔNG -MA 'GÜ 'SËEDHE

-Bhawɔn 'to dhe 'ö dho -Pamebhamε -wo pö -mε -nu "piü

-Pamebhamε 'ö -kë
naɔ -ma 'gü 'sëedhe
'ka, -a -wo pö -mε -nu
"pepe, -dhe =ya =kpaɔ
ka -bha -ee ? Ka
nuwεε yë -bha mü. Kö
ka -kɔwɔn -yö dhi bha
'aa -yë kë ?

Yi dheebhang -nu
ka -dho yi -bhawɔn 'to-
-Pamebhamε "nimlɔɔ

ya, -a -bha bha. Yi
'dhang- bho -sü -ya
"dhiü =dhe 'ka yi -
bhawɔn 'to. =Dhe kwa
-wo -ya 'gü do =dhe
kwa -de -wo 'ö bha
kwa -dho "slë mɔɔ- -a
-bha kö -yö 'dho "dhiü.
=Ya 'go yö -zë -a
'gü, 'ö 'wɔn -së 'bha

'dhö ka -zo "piü kö
'ka- pö yi -dhe
-Pamebhamε "gblɔɔ
"piü, -potaasü -yö ka
-gɔ. -A "dhia -yö -dho
'ma yi 'gü. -A -gen -mü
=dhe -gleng 'yaa 'go
'gu do 'gü

Kwaa- =danwo pö "sε 'gü -wɔn

-Dhikodhe -troo

"Kunmana "gblügbü -nu 'wo -ya

-Kwε ya- 'ka (2007)
"kunmana "bhlëngnë -
kaɔng do ö ga do =në 'ö
'kwa- -nu =slɔɔ. Wo
=nε: "Maa "sε 'gü :
"Maadhe yaan- -bha
-dhe -bha -mü **Mane**
Abëdulayë 'ka.
"Lugwaadhe -bha -mü
"Seri Able 'ka.
"Sanggwinnig -dhe
-bha -mü **Okie =Kofi**
'Dhɔsië 'ka.

Gbiaangwinng "sε 'gü
:
Gbiaangwinng -dhe
yaan- -bha -dhe -bha
-mü **Baoto Lui Gistavë**
'ka
-Gbɔng "dhiü -dhe
-bha -mü **Kobelan**
Dongo Emanie 'ka
'Siiploo -dhe -bha -mü
Diedie Gogwa Grögwa
'ka.

'Dannëng "sε 'gü :
"Dannëng -dhe yaan-
-bha -dhe -bha -mü
Kwame 'Bi Tibe
Wlobë 'ka
Maaploo -dhe -bha
-mü =**Kwaku Wita**
'Angzië 'ka.
-Zɔwεen ("Zuaang
Uεen) "sε 'gü :
-Zɔwεen -dhe yaan- -
bha -dhe -bha -mü **Ala**

=**Kwaku Leɔng** 'ka. Yö
-zë "sɔdha -mü.
-Ben Uεen -dhe -bha
-mü **Zadi Flangsisü** 'ka.
"sɔdha -mü -a 'ka.
Teaploo -dhe -bha -mü
Komoe Esɔng 'ka.
Kö 'wɔn -së 'ö -kë kwa
-dhe -kwε -ya 'gü -a do
bha.

Kwaa- "Kɔdivuaa -sε 'gü -wɔn

'Wɔn -siö 'ö- wo -kɔɔyi -dhe 'Biya

"Kwi -a "su 'ö -kë 'Utö 'ka
bha, -a -dhekpɔɔyi -kaɔng do
ö ga "sɔɔdo bha, =weeyi
(-kɔɔyi) -yö kë -pa yaa wo
gbeng do 'gü "kwanng- -dhe
'ö -kë **'Pɔɔ 'Bue** 'ka 'ö 'viɔngso
-dhe 'dhö- 'gü bha- 'gü. -Dhe

bha -yö -kɔɔyi "dhiü. -Aga,
gbeng bha- 'gü, 'yö "yi bha 'ö
-kan mε -nu 'gü mü. 'Kɔ -nu
'wo gun "yi "dhiü bha 'yö "yi
'ö- -nu -kaɔng do sü (10).
"Kεε -Zlaan nuwεε, ga 'yii kë
bho

"Kpungtaadhɛ -wɔn

"Sɛ -bha =zii 'ö wo Peru

Peru "sɛ bha -yö -ya -sü
'ka =Dhamlɛkɛɛn -dhɛ -gɔ
"sia- =yɛn. "Kwi "puu -nu
waa- ɛngdiɛn -nu =nɛ 'wo-
'gü -mɛ -nu 'ka. 'Utö
-dhekpaɔyi -kaɔng
do ö ga "sɔɔdhu bha- 'ka
-tɔ -dho 'kɔɔdhö "tüng bha-
'gü, 'yö "sɛ 'dhö =zii -a 'pö-
-nu 'wo- -nu -dhɛ Pisko,
lkaa waa- Siensia, -a -nu 'gü.
'Pö- -nu bha -wo Peru -bha
'pö- 'kpɪi- 'ö -kɛ Lima 'ka -a

-gɔ 'nɛ 'bha =gblɛɛn, -yö
-ziö "kidhung kɛng =plɛ -ta.
"Pɛɛn -nu 'ö 'wo bha, -tɔn
waa- -dhɛngga =gblɛn
=gblɛn =nɛ 'wo mü 'gbɛ. 'Mɛ
-nu 'ö -nu -bha 'kɔ -nu 'wo
wü -wo -ziö mɛ "gblü kɛng
do ö -kɔ "sɔɔplɛ(170.000)
-ta. 'Mɛ -nu 'wo ga -wo
-ziö mɛ kɛng "sɔɔdhu ö -kɔ
-yiisiö (540) -ta. 'Yö 'mɛ -nu
'wo =gii, 'wo -ziö mɛ kɛng
=plɛ -ta (2000).

-Kwaa 'gü ma 'ka =dhɛ "sɛ
bha 'wɔn "gbɪgbɪ -yö -kɛ 'ka.
-Kwɛ "gblü do waa- -kwɛ
kɛng "suesiö ö -kɔ
"sɔɔplɛ(1970) bha- 'ka, "sɛ
-yö kɛ -zii mü 'zü 'ö mɛ "gblü
-kaɔng "sɔɔdhu(50.000) 'wo
ga.

Mɛ =slɔɔ -pɛ -nu -wɔn

"Kɔdivua waa- Itali

"Kwi -a "su 'ö -kɛ
zue 'ka 'ö -ziö ya, "sɛ
'bha 'wo- -dhɛ itali,
"kwi -naa "sɛ 'ka, -
a 'gü -mɛ -nu
'bha -wo kɛ -nu
kwa -gɔ yö. -Wa
-Pö =dhɛ kwaa-
'banngkɔ -nu bha,
wɛnng- -nu woo yɛ

kɛ wo 'kwɛɛ-. -A
-wɔn 'gü, woo 'nɛ
dhebɛ -nu -bha yɛkɛ
-dhɛ do dɔ ; woo 'nɛ
glɔɔn' -nu 'sü kö
-wo 'dho- -nu 'ka wo
-gɔ "sɛ bha- 'gü kö
-wa -nu draan- 'wɔn
-sɛ 'gbɛ -yɛ 'ka. Woo
=badhong -zuö -

dhɛ =klang-
"kwanngdhɛ do -ya
yö. -A yɛ 'bha -nu
wo mü 'ö woo-
-nu kɛ. -A -nu =gban
-da 'kwɛɛ -sü sɔnng
-yö kwaa- 'wɛɛ- ya,
-a "miliaa -kaɔngdo
(10.000.000.000).
Woo do bha =wa 'kɔ

"gblügbü kɛng =plɛ
waa- 'kɔ do (201) -
yɛ zü bho
Bɛnngziɛɛvilö kwa
-gɔ yö. -Ya -nu "piü
'zü =dhɛ yɛ =gban
-yö yɛn "su -kaɔng
do ö ga "sɔɔdhu
"piü.

'Wɔn 'ö -gban -potaasü -wɔn -bha.

"Kɔdivua waa- Itali

"Kwi -a "su 'ö -kɛ
zue 'ka 'ö -ziö ya, "sɛ
'bha 'wo- -dhɛ itali,
"kwi -naa "sɛ 'ka, -a
'gü -mɛ -nu 'bha -wo
kɛ -nu kwa -gɔ yö.
-Wa -Pö =dhɛ kwaa-
'banngkɔ -nu bha,

wɛnng- -nu woo yɛ
kɛ wo 'kwɛɛ-. -A
-wɔn 'gü, woo 'nɛ
dhebɛ -nu -bha yɛkɛ
-dhɛ do dɔ ; woo 'nɛ
glɔɔn' -nu 'sü kö
-wo 'dho- -nu 'ka wo
-gɔ "sɛ bha- 'gü kö

-wa -nu draan- 'wɔn
-sɛ 'gbɛ -yɛ 'ka. Woo
=badhong -zuö -dhɛ
=klang- "kwanngdhɛ
do -ya yö. -A yɛ 'bha
-nu wo mü 'ö woo-
-nu kɛ. -A -nu =gban
-da 'kwɛɛ -sü sɔnng

-yö kwaa- 'wɛɛ- ya, -
a "miliaa -kaɔngdo
(10.000.000.000).
Woo do bha =wa 'kɔ
"gblügbü kɛng =plɛ
waa- 'kɔ do (201) -
yɛ zü bho
Bɛnngziɛɛvilö kwa

-gɔ yō. -Ya -nu "piü
 'zü =dhε yë =gban
 -yö yën "su -kaɔng

do ö ga "sɔɔdhu
 "piü.

'Wɔn 'ö -gban troo -nu -bha mε wɔkɔ -nu 'gü =Badhong

'Utö do 'ö -ziö ya 'ö
 sü -a -dhekpacyi
 "suesiö -bha 'ö yō-
 'ka -a -kaɔng do ö ga
 "sɔɔdhu -bha
 =badhong -yö kē
 -zuö 'Biya. "sɛgɔ
 -yiisiö =nē 'ö 'wo kē
 a -zuö. Wo -mü
 niziεε, Buukana
 Faso, Ganbi waa-
 "Kɔdivua 'ka.
 -Wa kē "dhü
 =tɛdhɛng 'wo- dhε
Wlobεε Siangpru 'ö

Maakori kwa -gɔ
 'Biya yō bha =nē-
 -ta. =Dhε 'ö -kē =dhε
 =tɛdhɛng bha, =waa
 -pē -dee kē, =wa
 'kpaa- -sē -dee ta -a
 -ta bha, 'yö 'wo-
 -dee 'gü nia" bho.
 =Badhong -ziö
 -kɔlookota 'kpīi- 'ö
 "kɔdivua 'wo -dhε
'Fifē bha =nē- kɔ 'ö
 gun 'wɔn bha- 'gü.
 =Badhong suu 'dhε
 'ö "dhü bha, -a -zuö

-kɔ -blɛεsü
 =nē gun bha. 'Nē -
 nu 'ö- -nu -kwε 'yii
 kē =mɔɔ =kō
 -kaɔng do ö ga
 "saɔplε (17) -bha
 =nē 'wo gun 'wɔn
 bha- -bha. =Dhε 'ö
 'wo- -zuö "dhü,
 "sɛgɔ 'ö kē gɛnyɛn
 yō -mü Ganbi 'ka.
 'Kupē bha -wo kē-
 dhε **Gbagbo**
Loranng -a 'kupē.
 'Mε 'ö 'kupē bha,

Ganbi -mε -nu 'wo
 kē yō- =kwεε-, yō
 -mü =minisi 'ö -kē
 mε -gɔ -yɔɔn
 'kwēē- =minisi 'ka
 -gblü ya "yan =wlöö,
 'ö -kē **Danɔ Diedie**
 'ka bha, =nē- =kwεε-
 .
 Ganbi 'nē -nu -wo
 kē 'bii- =plε =nē-
 -da, 'yö Buukina
 Faso 'nē -nu 'wo- do
 bho.

"Yü -wɔ

=Ya "suü ö -de -a =geebē -gɔ.

Gɔndē do 'bha bha
 -wa -dhε Kou"
 -Gblukpayi. 'Mε bha
 'yö =geebē "gbu- do
 kun. =Dhε 'ö nu
 'ka'yö ö bha 'kɔdhi
 'gü -mε -nu -dhε
 'ö- pö =geebē bha-
 dhε mε =gban "yan
 "dhiü mü : << Boo

-glɛε, =ya kē =dhε kō
 ma dhebē -nu -wo
 dü kē, -a -nu zē. Ma
 =nē 'a pö. Kö ma 'nē
 -nu -wo dü kē, -a
 -nu zē. Ma =nē 'a
 pö. Kö n 'zlaa- 'ö -ya
 ya waa- -bha dhebē
 -nu -wo dü kē, -a -
 nu =gban zē

"pɛɛpɛdhö, -a -
 dhiang 'to n -gɔ. Kö
 mang -dede 'a dü
 kē, ɔɔ' ! ɔɔ' ! ɔɔ' ! -a
 'dhε 'kö bha, -
 nnnn ! >>
 -Nnn -yö -to "dhi kö-
 'zlaa- -yaa Pö: << 'Yö
 n =dhoo ! -mē 'ö -kē

-yö yö ü -bha, 'yö
 'bhaa pö -yö ü zē,
 'yö 'ü- pö : ɔɔ' ? -A
 pö -yö ü zē...>>

-Sakpa Bɛnaa

"Gwüŋg

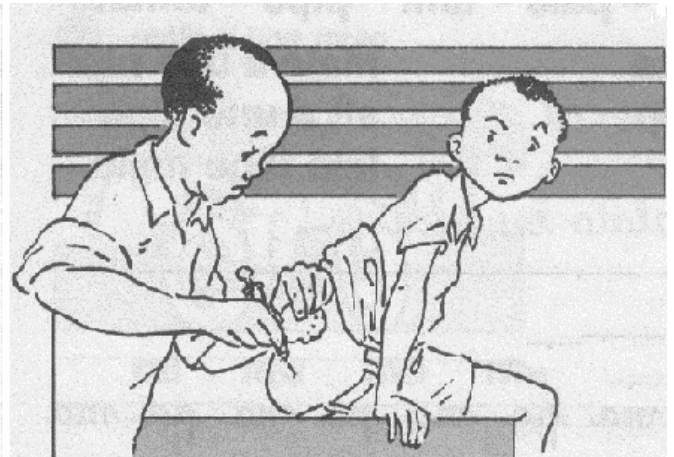
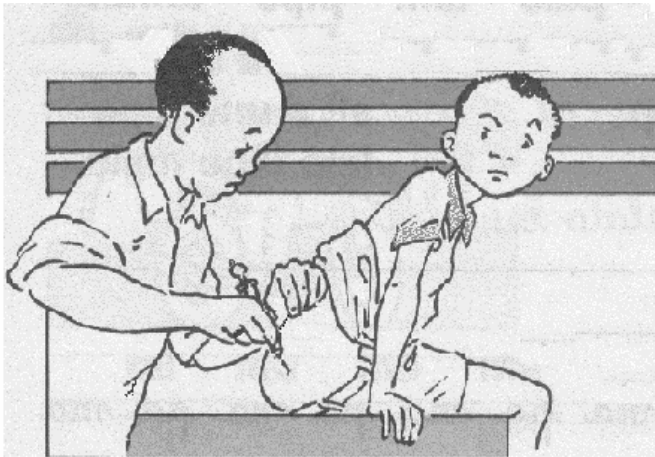
<< "Yi 'yaa goo 'to. >> 'Kwa- pö "dhü kö kwa- -pö =dhε -kɔ do bha- 'gü, 'bha 'dho ü -de -wo 'to-.

Pë -Wlangda –sü

"Yu -to 'gü -wɔn 'sëedhe

-Pamebhamɛ -wo pö -mɛ -nu, -ka ka baa-, kaa- 'sëedhe do yöö zun "kpenng. -Wa -dhe "yu -to 'gü -wɔn 'sëedhe

Pë "bin 'ö ya -a - ga -sê 'ka -A do -zë 'ka -dhe -yö "saga. -A -nu mɔɔ-

'Ka ka bo 'sëedhe ya- -wo pö -sü 'ka, 'wɔn 'bha =ya kë ka -gɔ kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sëedhe kë kö 'ka bɔ. Yii- 'dresü -mü 08 BP 857 Abidjan 08 'ka. Tel. 22.43.12.72. / 08 18 08 88 / 06 20 04 00

'Mɛ -nu 'ö 'wo 'sëedhe 'ö ya- -kë, wo -mü =Sai Zoziasü , "Dhɔɔgbö Zafe, =Kesɪ Mɔyan Dhifɔngsü, Valangten Vidrinö waa- Edhena Pedhekwalösökaya 'ö- -nu =gban =plɛ 'wo go Dhusi 'ö -da "Ansü 'ö go 'Suisü -a -nu 'ka